

Την Τετάρτη 16 Οκτωβρίου 2024 πραγματοποιήθηκαν τα εγκαίνια της νέας περιοδικής έκθεσης με τίτλο «**Καρυά 1943. Καταναγκαστική Εργασία και Ολοκαύτωμα**», που παρουσιάζεται ταυτόχρονα στο Εβραϊκό Μουσείο Ελλάδος και στο Μουσείο Μπενάκη (Πειραιώς 138, Αθήνα) και είναι αφιερωμένη στο θέμα της καταναγκαστικής εργασίας των Ελλήνων Εβραίων κατά τη διάρκεια της γερμανικής κατοχής.

Η βραδιά ξεκίνησε από το Εβραϊκό Μουσείο Ελλάδος με ένα μικρό κύκλο επίσημων καλεσμένων και με έμφαση στους απογόνους των ελάχιστων επιζώντων της Καρυάς. Η διευθύντρια του Μουσείου, Ζανέτ Μπαττίου, υποδέχθηκε τους παρευρισκόμενους και έκανε μια σύντομη εισαγωγή σχετικά με το χρονικό της έκθεσης, τους παράγοντες που συμμετείχαν στην ιδέα, τον αρχικό σχεδιασμό και την τελική μορφή της.

Οι πέντε φορείς συνεργασίας, το Κέντρο Τεκμηρίωσης Ναζιστικής Καταναγκαστικής Εργασίας του Ιδρύματος Τοπογραφία του Τρόμου, το Ίδρυμα Μνήμης για τους Δολοφονηθέντες Εβραίους της Ευρώπης και το Πανεπιστήμιο του Όσαμπρουκ από τη Γερμανία, το Εβραϊκό Μουσείο Ελλάδος και το Μουσείο Μπενάκη από την Ελλάδα, εργάστηκαν πάνω σε αυτό το πρόγραμμα, στον πυρήνα του οποίου βρίσκεται η θαυμαστή ανακάλυψη και απόκτηση και κυρίως η επακόλουθη μακρά και σχολαστική έρευνα ενός λευκώματος φωτογραφιών από τα χρόνια του Πολέμου, που αγόρασε ο Ανδρέας Ασσαέλ από τη Θεσσαλονίκη, ενώ χρηματοδοτήθηκε από το Ίδρυμα για τη Μνήμη, την Ευθύνη και το Μέλλον και τελεί υπό την αιγίδα της Ελληνίδας Υπουργού Πολιτισμού Λίνας Μενδώνη και της Γερμανίδας Υφυπουργού Πολιτισμού και Μέσων Μαζικής Ενημέρωσης Claudia Roth.

Στη συνέχεια, η κ. Μπαττίου τόνισε το ρόλο του ΕΜΕ να υπηρετήσει το καθήκον της μνήμης και να παρουσιάσει τα γεγονότα, τον τόπο της Καρυάς και τις ιστορίες ζωής των λίγων επιζώντων, των οποίων οι μαρτυρίες ρίχνουν φως στη σκληρή καθημερινότητα και τους μαρτυρικούς θανάτους των καταναγκαστικών εργατών, οι περισσότεροι από τους οποίους άφησαν την τελευταία τους πνοή στη χαράδρα. Επίσης, να διαδώσει το μήνυμα της δικής μας ευθύνης για την ασφάλεια του κόσμου μας σήμερα, εμπλέκοντας τα νεαρά μυαλά μέσα από εκπαιδευτικά προγράμματα για τα σχολεία και τις ομάδες που τα επισκέπτονται.

Ευχαρίστησε τους Γερμανούς εταίρους, που εμπιστεύτηκαν στο ΕΜΕ αυτό το αξιόλογο πρόγραμμα, τον ιστορικό Δρ Ιάσονα Χανδρινό και τον συντονιστή Αλέξιο Ντετοράκη, καθώς και τον Έλληνα εταίρο, το Μουσείο Μπενάκη και τον διευθυντή του Γιώργο Μαγγίνη, που πρόθυμα συμπορεύτηκαν με το ΕΜΕ και εργάστηκαν για την επιτυχή ολοκλήρωση της έκθεσης.

Κατόπιν, απηύθυνε χαιρετισμό η κ. Σταυρούλα - Βίλλυ Φωτοπούλου, Διευθύντρια Σύγχρονης Πολιτιστικής Κληρονομιάς του Ελληνικού Υπουργείου Πολιτισμού και Αθλητισμού, ακολουθούμενη από την Dr. Christine Glauning, Διευθύντρια του Κέντρου Τεκμηρίωσης Ναζιστικής Καταναγκαστικής Εργασίας του Ιδρύματος Τοπογραφία του Τρόμου, που μοιράστηκε με τους

παρευρισκόμενους την εμπειρία της. Πριν οι καλεσμένοι αφήσουν το ΕΜΕ για να μεταφερθούν στο Μουσείο Μπενάκη για το δεύτερο μέρος των εγκαινίων, πήρε το λόγο ο κ. Ανδρέας Ασσαέλ ενώ οι χαιρετισμοί ολοκληρώθηκαν με τον πρόεδρο του ΕΜΕ, κ. Μίκη Μοδιάνο.

Τα εγκαίνια συνεχίστηκαν στο Μουσείο Μπενάκη, όπου τους επισήμους και το κοινό υποδέχθηκε με ομιλία του ο επιστημονικός διευθυντής κ. Γιώργης Μαγγίνης. Ακολούθησαν οι ομιλίες της Υπουργού Πολιτισμού κ. Λίνας Μενδώνη, του πρέσβη της Γερμανίας στην Ελλάδα κ. Αντρέας Κίντλ και του κ. Ανδρέα Ασσαέλ, του ερευνητή και συγγραφέα που έφερε στο φως της δημοσιότητας την τραγική ιστορία του κάτεργου της Καρυάς. Χαρακτηριστική είναι και η παράλληλη κυκλοφορία του βιβλίου του κ. Ασσαέλ, με τίτλο **«Στα κάτεργα του θανάτου. Ένα οδοιπορικό στα καταναγκαστικά ναζιστικά έργα Χριστιανών και Εβραίων στην Ελλάδα με 350 ανέκδοτες εικόνες»**, (εκδ. University Studio Press, Θεσσαλονίκη, Σεπτέμβριος 2024). Συμβολική παρουσία στην εκδήλωση των εγκαινίων ήταν η Μπέρτα Καράσσο, εγγονή του Τζάκο Καράσσο, από τη Θεσσαλονίκη, που επέζησε από την καταναγκαστική εργασία στην Καρυά, η οποία μίλησε για την ιστορία του παππού της.

Η έκθεση θα διαρκέσει έως τις 16 Φεβρουαρίου 2025 στο Εβραϊκό Μουσείο Ελλάδος και στο Μουσείο Μπενάκη / Πειραιώς 138.

ΕΒΡΑΪΚΟ ΜΟΥΣΕΙΟ ΕΛΛΑΔΟΣ | Νίκης 39, Σύνταγμα | 210 3225582 | Ωράριο λειτουργίας: Δευτέρα - Παρασκευή: 9:00 - 16:00, Κυριακή: 10:00-16:00, Σάββατο: κλειστά | Γενική τιμή εισιτηρίου: €10, €8

ΜΟΥΣΕΙΟ ΜΠΕΝΑΚΗ / ΠΕΙΡΑΙΩΣ 138 | Πειραιώς 138 & Ανδρονίκου Αθήνα | 210 3453111 | Ωράριο λειτουργίας: Πέμπτη & Κυριακή: 10:00-18:00, Παρασκευή & Σάββατο: 10:00-22:00, Δευτέρα, Τρίτη, Τετάρτη: κλειστά | Τιμή εισιτηρίου έκθεσης: €6, €5

ΣΧΕΤΙΚΑ:

-ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΚΘΕΣΗ «ΚΑΡΥΑ 1943. ΚΑΤΑΝΑΓΚΑΣΤΙΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ ΚΑΙ ΟΛΟΚΑΥΤΩΜΑ»

<https://kis.gr/index.php/politistika-menu/karya-1943-katanankastike-ergasia-kai-olokautoma>

-ΤΟ ΒΗΜΑ, 19.10.2024: «Καρυά 1943»: Πώς ήρθε στο φως μία άγνωστη σελίδα του Ολοκαυτώματος

<https://www.tovima.gr/2024/10/19/culture/karya-1943-pos-irthe-sto-fos-mia-agnosti-selida-tou-olokaytomatos/>